

Asia: VN/13888/2020

Hallituksen esitysluonnos rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1 Luku Yleiset säännökset

Luonnonvarakeskus (Luke) pitää hyvänä, että nykyinen, osin hajanainen ja epätäsmällinen rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskeva lainsäädäntö selkeytyy.

Yleisiä säännöksiä koskevan osan perusteluissa (2 §) todetaan soveltamisalan olevan maatalouden, kala- ja porotalouden harjoittaminen. Luonnonvarakeskus katsoo, että soveltamisalan tulisi kattaa myös harrastustoiminnat, koska esimerkiksi maakotkan tiedetään satunnaisesti tappavan tai vahingoittavan esimerkiksi metsästyskoiria.

2 luku Viranomaiset ja niiden tehtävät

Luvun 2 9 § perusteluissa todetaan, että eläin- ja porovahinkojen toteaminen ja arvioiminen säädetään kunnan maaseutuviranomaisen tehtäväksi. Vahingonaiheuttajan onnistunut lajinmääritys on kriittisen tärkeää, mutta se on useissa tapauksissa myös sangen vaativa tehtävä.

Luonnonvarakeskus korostaa, että eläin- ja porovahinkojen toteamisesta ja arvioimisesta vastaavien viranomaisten osaaminen tulisi kyetä mahdollisimman tehokkaasti varmistamaan.

3 luku Avustus vahinkojen ennaltaehkäisemiseen

Vahinkojen ennaltaehkäisemiseen myönnettävien avustusten tarkoituksiksi (10 §) on todettu tavaroiden ja palveluiden hankinta, työkustannukset, tutkimus, kehitystyö ja lintupeltojen perustaminen. Avustuksen hakijoiksi ovat kirjattu luonnolliset henkilöt, yritykset ja muut yhteisöt. Muina yhteisinä pidettäisiin yhdistyksiä sekä julkisyhteisöistä kuntia. Luonnonvarakeskus pyytää harkitsemaan, että myös valtion tutkimuslaitoksille olisi mahdollista myöntää resursseja vahinkojen

korvausmomentilta tutkimukseen ja kehitystyöhön, koska tutkimuslaitoksiin keskittyy lain soveltamisalaan liittyvää tutkimusosaaminen.

4 luku Korvaukset aiheutuneista vahingoista

Luvun 4 14 § todetaan, että lintujen päämuuttoreiteillä tiettyjen lajien satovahinkojen ennaltaehkäisy kohtuullisin keinoin on vaikeaa lintujen suuren määrän takia. Tämä on hyvä täsmennys. Luke kuitenkin huomauttaa, että lintujen muuttoreitit saattavat muuttua hyvinkin nopeasti riippuen sääolosuhteista ja lintujen oppimisesta. Lain tulkinnan kannalta väljempi paikkasidonnainen termi, kuten lintujen muuttoreitti, voisi olla parempi. Toinen vaihtoehto on mainita lintulajit, joiden massaesiintymiset aiheuttavat viljelyvahinkoja.

Luvun 4 17 § viljelysvahinkojen korvausperusteissa todetaan, että viljelyvahingosta korvataan menetetyn sadon käypää arvoa vastaava määrä. Lisäksi todetaan, että välttämättömän täydennys- ja uudelleenviljelyn tarpeelliset materiaali- ja työkustannukset korvataan, ja jos satovahingot ovat laajoja, niin ostorehun hankinta- ja työkustannukset voidaan myös laskea korvattaviksi. Ostorehun korvauksesta vähennettäisiin säästyneet täydennys- ja uudelleenviljelykulut.

Luke pyytää harkitsemaan ja/tai tarkistamaan 17 § viimeistä virkettä, sillä erityisesti keväällä lintujen päämuuttoreitin varrella olevat karjatilat joutuvat usein sekä ostamaan rehua muualta että täydennys- tai uudelleenviljelemään rehunurmia. Täydennys- tai uudelleenviljely on välttämätöntä silloin kun viljelysvahinko kohdistuu monivuotisiin kasveihin, esimerkiksi rehunurmiin, sillä ilman täydennys- ja uudelleenviljelyä ei kasvukauden aikana (ja tulevina vuosina) tule satoa. Esityksen nyky muodossa ostorehun hankinnan kustannuksista ”vähennettäisiin säästyneet täydennys- ja uudelleenviljelyn kulut.” Luken tulkinnan mukaisesti tämä ei korvaisi täysmääräisesti rauhoitetun eläimen aiheuttamia vahinkoja silloin, kun kyseessä on monivuotinen viljelykasvi.

5 luku Maakotkan ja kalasääsken pesintään perustuvat tuet

-

6 luku Hakemisen ja myöntämiseen liittyvät menettelyt

-

7 luku Erinäiset säännökset

-

Ryhänen Eeva-Liisa

Huitu Otso

